

Lapse Õiguste Manifest

Arenguriikides moodustavad lapsed poole kogu rahvastikust.

Euroopa Liidus elab umbes 100 miljonit last.

Laste elud üle kogu maailma on igapäevaselt mõjutatud ELi poliitikast, õigusloomest ja tegevustest.

Kõik ELi liikmesriigid on liitunud ÜRO lapse õiguste konventsiooniga ning neil on selge õiguslik kohustus edendada, kaitsta ja tagada iga lapse õigusi oma võimupiirkonnas.

Lissaboni Lepingu kohaselt on lapse õiguste edendamine ELi otsene sise- ja välispoliitiline eesmärk ning ELi Põhiõiguste Harta nõuab, et lapse parimad huvid oleks kõikides ELi tegevustes esmaseks kaalutluseks.

On aeg muuta need kohustused reaalseteks tulemusteks laste heaks!

**Euroopa Parlamendi liikmena:
Ole Sinagi lapse õiguste eestseisja!**

Mida Sina saad teha Euroopa laste heaks?

Kuidas Euroopa oma lapsi kohtleb, määrab selle tuleviku. Lapsed ja pered on nende seas, kes kannatavad majanduskriisis kõige enam. Ei ole võimalik saavutada tarka, jätkusuutlikku ja kõikehõlmavat arengut laste õigusi austamata ning nende tulevikku panustamata.

Euroopa Parlamendi liikmena saad Sa luua muutusi, asetades laste õigused ja heaolu Euroopa 2020 strateegia keskmesse.

Sa võid luua muutusi ka oma riigis, tagades ELi kehtiva lapsi puudutava õigustiku nõuetekohase rakendamise

Samuti saad Sa edendada järjekindlalt laste õiguste kaitset, arvestades lastega järjekindlalt kõikides poliitikavaldkondades ja parlamentaarsetes algatustes, nii õigusloomes kui sellest väljaspool.

Euroopa Parlamendi liikmena on Sul võimalus:

- ★ Muuta lapsed otseseks prioriteediks Euroopa Semestri ning Euroopa 2020 valitsemise süsteemis.
- ★ Tagada, et ELi vahendid soodustaks lapsi; eriti neid, kes on kõige ebasoodasamas olukorras nagu roma lapsed, puudega lapsed ning sisserändajate lapsed.
- ★ Toetada Euroopa Komisjoni soovitusel "Investeerides lastesse" rakendamist liikmesriikides.
- ★ Tagada, et lapsed on selgesõnaliselt eelistatud regionaal- ja ühtekuuluvuspoliitika; Euroopa puuetega inimeste strateegia; EL-i raamistikku romade integratsiooniks; asüüli- ja migratsioonipoliitika ning ELi inimeste võrdsuse ja diskrimineerimisvastase poliitika rakendamisel.
- ★ Toetada ELi üldiste lastekaitsestandardite väljaarendamist ning edendada üleminekut institutsionaalselt hoolduselt pere- ja kogukonnapõhisele.

Meie visioon

Tagame iga lapse õigused kõikjal!

See tähendab:

Tagame, et igale lapsele ÜRO lapse õiguste konventsiooniga (UNCRC) antud õiguste teostamise tagamist

Kohtleme igat last eelkõige lapsena, vaatamata sotsiaalsele või rahvuslikule päritolule, soole, võimekusele või migratsioonitaustale.

Väärtustame lapse enda arvamusi ja kogemust ning võimaldame neil mõjusalt osaleda kõikide nende elu mõjutavate otsuste tegemise juures.

Tegeleme lapse õiguste rikkumiste algpõhjustega, võideldes vaesuse, diskrimineerimise ja sotsiaalse tõrjutuse vastu ning kaitstes last vägivald, väärkohtlemise, eksploateerimise ja hooletusse jätmise eest.

Investeerime varasesse lapsepõlve, tervishoidu, kvaliteetsesse haridusse ja samuti ka pere- ja kogukonnapõhisesse hooldusesse ja rehabilitatsiooniteenustesse.

Tagame, et lapsed kasvavad üles stabiilsetes, turvalistes ning hoolivates suhetes, toetades perekondi ja hooldajaid.

Pakume lahendusi, et täita laste nii individuaalseid kui kollektiivseid vajadusi.

Võtame pikaajalise vaate ning hindame tänaste otsuste mõju tulevastele põlvkondadele.

Mida Sina saad teha laste jaoks üle kogu maailma

Üle maailma elab vaesuses umbes 600 miljonit last. Aastaks 2050 elab peaaegu 70% maailma lastest vaestes ja haavatavates riikides. Lapsed on arengu seisukohalt olulise tähendusega, nad on samas ka ebaproportsionaalselt mõjutatud vaesusest, häda- ja konfliktiolukordadest. Laia kandepinnaga, stabiilse, demokraatliku ja jõuka ühiskonna ehitamine algab lapse õiguste austamisest.

Euroopa Parlamendi saadikuna on Sul võimalik luua muutusi, julgustades ELi institutsioone ja arengupartnereid arvestama lapse õigustega poliitikas ja tegevustes ning tagades ELi meetmetes piisava rahastuse lastele .

Samuti on Sul võimalus tagada, et EL on esirinnas ja viib ellu ulatusliku 2015. aasta järgse raamistiku kava, mis selgelt keskendub laste õiguste tagamise parandamisele kõikjal, kaasa arvatud Euroopas.

ELi laienemisel ja naaberriikides saad Sa edendada laste õigusi, jälgides nende rakendamist mõõdupuuna ELiga suhete üldise arengu hindamisel.

Euroopa Parlamendi liikmena on Sul võimalus:

- ★ Kindlustada ELi meetmetes piisava rahastuse lastele ning jälgida ELi abi mõju laste elukvaliteedile.
- ★ Panna ELi Brüsseli institutsioone ja esindajaid väljaspool vastutavama oma kohustuste täitmise eest kõikides tegevustes, mis mõjutavad lapsi kas otseselt või kaudselt.
- ★ Survestada ELi institutsioone looma laiaulatuslik mehhanism, mis austaks poliitika sidusust arengukohustuste osas poliitika võtmevaldkondades.
- ★ Muuta lapse õigused selgesõnaliseks prioriteediks ELi laienemisel, naabruspoliitikas ning EL partnerlepingutes.
- ★ Tagada, et lapse õigused on süstemaatiliselt esile tõstetud EL inimõigusi käsitlevates dialoogides kolmandate riikidega, arvestatud kaubanduslepingutes ning üheks põhiteemaks 2015. aasta järgse raamistiku aruteludes.

Muuda Euroopa Parlament globaalseks lapse õiguste eestseisjaks!

Euroopa Parlament täna:

- Ükski kahekümnest Euroopa Parlamendi alalisest komisjonist ei kannaks selgesõnalist vastutust laste valdkonna eest.
- Euroopa Parlamendi õigusloome ja mitte-õigusloomeliste tegevuste mõju lastele ei hinnata süstemaatiliselt.
- Keegi ei jälgi, kui suur osa ELi eelarvest kasutatakse laste heaks.

Suure võimuga kaasneb ka suur vastutus.

Järgmisel Euroopa Parlamendi koosseisul peab olema institutsionaalne võimekus seista laste huvide eest igas oma töövaldkonnas.

Mida selleks vaja on?

- Luua Euroopa Parlamendis **püsiv mehhanism**, mis selgelt kannaks vastutust laste õiguste kaitse ja edendamise eest kõigis sise- ja välispoliitika valdkondades.
- Viia sisse Euroopa Parlamendi **eelarvekontroll** tagamaks, et ELi vahendid toimiksid laste parimates huvides nii ELis kui ka väljaspool seda.
- **Tõsta teadlikkust nii Euroopa Parlamendis kui Euroopa kodanike seas** üldiselt laste õigustest ning sellest, kuidas ELi poliitika, õigusloome ja vahendid mõjutavad laste elusid nii Euroopas kui terves maailmas.
- Teha ennetavaid jõupingutusi **kaasamaks lapsi otsustusprotsessi**, järelevalvesse ja hindamisse, edendades laste kaasamist oma valimispiirkonnas ja ka ELi aruteludes ning tagades laste ligipääsu asjassepuutuvale ja eakohasele informatsioonile.

Järgmine Euroopa Parlamendi koosseis peab panema ELi institutsioonidele vastutuse **võetud kohustuste rakendamise eest**. Samuti peab parlament olema esirinnas, kujundades **uut ja ambitsioonikamat ELi laste õiguste õigusloomet ja poliitikat** ning tagades **suurema sidususe ELi sisemistele ja välistele tegevustele seatud eesmärkide ning tegelike otsete või kaudsete mõjude vahel laste elule**.

Kas Sa teadsid, et:

Iga 0-18-aastane inimene on laps.

Euroopa Liidus...

... elab iga neljas laps vaesuses.

... veerandi iga-aastasest põgenikevoolust moodustavad lapsed.

...kuulutatakse kadunuks igal aastal 250000 last, iga kahe minuti tagant üks laps.

... on umbes 800000 lapsel üks vanematest vanglas.

... üle kogu Euroopa elab rohkem kui miljon last institutsionaalsel hooldusel.

Maailmas...

...on umbes 93 miljonit keskmise või raske erivajadusega last.

...sureb igas minutis 13 alla viieaastast last põhjustel, mida saaks ennetada.

...on teadaolevalt iga viies naine lapsepõlves seksuaalselt väärkoheldud.

...on 35 miljonit alla 20-aastast last ja noort rahvusvahelised migrandid.

<http://childrightsmanifesto.eu/> #childrightschampion

